

Bohdan Cherkes

Kształtowanie architektoniczne tożsamości przestrzeni publicznej

Kraków 2020

Bohdan Cherkes

Kształtowanie architektoniczne tożsamości przestrzeni publicznej

Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie
Kraków 2020

Redaktor Naczelny Wydawnictwa
Prof. dr hab. inż. Józef Bieniek

Recenzenci
Prof. dr hab. inż. arch. Waław Seruga, Politechnika Świętokrzyska
Dr hab. Mykoła Habrel, prof. UŁ, Uniwersytet Łódzki

Redaktor Naukowy
Prof. dr hab. inż. Józef Hernik

Projekt graficzny okładki
Anna Podczaszy

Fotografia na okładce
Arch. Dmitrij Czeczulin, Perspektywa placu głównego do projektu odbudowy
ulicy Chreszczatyk w Kijowie, 1944 r. Derżawnyj Naukowo-Doslidnyj Instytut Historii
i Teorii Architektury w Kijowie, Archiwum. Fot. Bohdan Cherkas, 2000 r.

Skład i łamanie
Wojciech Prażuch

ISBN 978-83-66602-08-3

Wydano za zgodą Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie
Copyright © Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Kraków 2020

Publikacje Wydawnictwa UR w Krakowie można nabyć w siedzibie Wydawnictwa.
Prowadzona jest również sprzedaż wysyłkowa.

Wydawnictwo UR w Krakowie
31-425 Kraków, al. 29 listopada 46
tel. (12) 662 51 51, 662 51 57
e-mail: wydawnictwo@urk.edu.pl
www.wydawnictwo.ur.krakow.pl

Ark. wyd. 12,0. Ark. druk. 11,00. Nakład 300 egz.
Druk i oprawa: DRUKMAR, 32-080 Zabierzów, ul. Rzemieślnicza 10

Spis treści

Wstęp	5
Rozdział 1. Transformacja przestrzeni publicznej w centrum Kijowa i poszukiwanie tożsamości narodowej	9
1.1. Rozwój tożsamości ukraińskiej w kontekście historycznym	9
1.2. Metamorfozy tożsamości społecznej i transformacje przestrzeni architektonicznej „Górnego Kijowa” w latach 1934–2000	29
1.3. Wizualizacja wariantów tożsamości ukraińskiej w procesie kształtowania zespołu architektonicznego ulicy Chreszczatyk w Kijowie.....	46
Rozdział 2. Tożsamość narodowa w architekturze przestrzeni publicznej śródmieścia Moskwy.....	65
2.1. Kształtowanie tożsamości rosyjskiej	65
2.2. Sobór Chrystusa Zbawiciela w Moskwie jako wizualizacja przedradzieckiej państwowości i tożsamości rosyjskiej	79
2.3. Architektura w kontekście walki dwóch form tożsamości rosyjskiej: Sobór Chrystusa Zbawiciela i Pałac Rad w Moskwie	87
2.4. Zmiana koncepcji obrazu urbanistycznego powojennej tożsamości w Moskwie: od monocentryczności Pałacu Rad ku policentryczności wieżowców	104
2.5. Odbudowa Soboru Chrystusa Zbawiciela i architektoniczne wersje utwierdzenia nowej rosyjskiej tożsamości w postkomunistycznej Moskwie.....	113
Rozdział 3. Urbanistyczna transformacja przestrzeni publicznej i tożsamości śródmieścia Berlina w XX wieku.....	127
3.1. Przedwojenna reprezentacja wersji niemieckiej tożsamości w faszystowskich projektach rekonstrukcji centrum Berlina	127
3.2. Implementacja radzieckich monumentów i próba transformacji tożsamości śródmieścia Berlina w okresie powojennym	137
3.3. Koncepcje tożsamości w socjalistycznej rekonstrukcji historycznego centrum Berlina w latach 1945–1990	145
Bibliografia	165
Źródła rycin	173